

Från firandet i gårdagens Moskva. Både i bokstavlig och bildlig bemärkelse. Foto: ALEXANDER ZEMLIANICHENKO

KRÖNIKA, SYLVIA ASKLÖF FORTELL, 2008-05-10

Vad tycker Tbilisi om paraden i Moskva?

LEDARE 2008-05-09

Det har varit en betydelsefull vecka för Ryssland. Först tillträdde Dimitrij Medvedev som president, sen valdes Vladimir Putin till Enade Rysslands ledare, alltså blev premiärminister, och i går firades segerdagen i Moskva.

Detta medelst parader på Röda Torget med uppstramade ledare (visserligen inte på själva Leninmausoleet, men väl på en scen som byggts upp framför det), krigsveteraner och en oändlig rad tanks och missiler, militärfordon och marscherande soldater.

Ofta när jag skriver om Ryssland får jag reaktioner varför jag ser så mörkt på utvecklingen. Till mitt försvar kan jag säga att jag inte gjorde det från början. Under hela Jeltsinperioden retade jag mig på de experter som ända sedan Sovjets fall målat utvecklingen i becksvarta katastrofscenarier.

När Putin tillträdde visste ingen, precis som idag med Medvedev, vad som skulle hända med politiken. Ingen visste vad han stod för, knappast jag heller. Men 2001 började de fria tv-stationerna annekteras och pressen ströps. Då drog jag öronen åt mig. Till det kom hanteringen med Dubrovkateatern, 2002.

2003 var jag sedan med journalistkollegor i Moskva för att träffa kollegor där. Och den samstämmiga kör av oroliga röster som då höjdes, fick mig att permanent byta fot i min inställning till utvecklingen.

Putins styre har därefter visat sig bli allt mer auktoritärt.

Vilhelm Konnander, Rysslandsexpert, har i vår givit ut en rapport för FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut, om *Ryssland - En suverän demokrati?*. I den görs en mycket intressant analys av hur rörelsen *Enade Ryssland* har gått från att vara en allmän maktplattform till att bli en plattform för en uttalad och medveten ideologi. Enligt denna ligger det på de ekonomiska och politiska eliterna att under samförstånd leda Ryssland framåt.

Konnander skriver inte just det, men likheten med det marxistiska tankegodset är snubblande nära - en mycket elitistisk syn på samhället. Han belyser också bland många saker hur regionerna och pressen har förlorat sin makt, och hur ryssarna går till Europadomstolen istället för sina egna domstolar eftersom dessa numera anses alldeles för partiska.

Något annat som kännetecknar Ryssland tillsammans med andra ofria stater är att det är svårt att avgöra vilka strömningar som rör sig under ytan i samhället. Vi kan se resultatet av dem: inskränkt pressfrihet, politiska mord, ofria domstolar och så vidare, men hur de manifesteras i maktapparaten är ganska ogenomskinligt för gemene man.

Det är därför paraden på Röda Torget i går blir så obehaglig. Kreml har visserligen intygat att den inte är för att provocera någon, och så är det kanske. Den är först och främst till för att visa ryssarna att deras land numera är att räkna med.

Men vi kan heller inte bortse från det faktum att Georgien häromveckan uttalade en fruktan för att krig med Ryssland är mycket nära.

Så för Tbilisi är fredagens bilder från Moskva knappast en likgiltig intern rysk angelägenhet. Oavsett Moskvas lugnande ord.

Sylvia Asklöf
sylvia.asklof@blt.se

© BLT. Allt material på BLT.SE är skyddat enligt upphovsrättslagen.